

Maria Góralczyk

Lista publikacji profesor Heleny Eilstein

1. *W sprawie artykułu O rozwoju pojęcia materii w fizyce*, „Myśl Filozoficzna”, R. II 1952 nr 4 (6), s. 198-209 (o: L. Infeld, L. Sosnowski, *O rozwoju pojęcia materii w fizyce*, „Myśl Filozoficzna”, R. II 1952 nr 2 (4), s. 42-55).
2. *Konferencja fizyków w Spale*, „Myśl Filozoficzna”, R. II 1952 nr 4 (6), s. 348-355.
3. *Uwagi do artykułu o obiektywności praw*, Warszawa 1952, s: 9 (maszynopis powielony).
4. *Popularyzacja czy bałamuctwo* (rec. serii *Biblioteka Myśli Postępowej* PIW), „Myśl Filozoficzna”, R. III 1953 nr 2 (8), s. 405-411.
5. *Leninowskie pojęcie materii a idealizm fizyczny*, „Myśl Filozoficzna”, R. III 1953 nr 4 (10), s. 183-221 (oraz *Dyskusja o pojęciu materii*, sprawozdanie H. M., „Myśl Filozoficzna”, R. V 1955 nr 2 (16), s. 235-241).
6. *Rozwój jako przechodzenie do stanów jakościowo wyższych*, „Myśl Filozoficzna”, R. V 1955, cz. I: nr 3 (17), s. 119-135; cz. II: nr 4 (18), s. 178-193.
7. *Szczeble odbicia a etapy poznania*, „Myśl Filozoficzna”, R V 1955 nr 5-6 (19-20), s. 219-226.
8. *Rozwój jako przechodzenie zmian ilościowych w zasadnicze zmiany jakościowe*, Warszawa 1955, Centralny Ośrodek Szkolenia Partyjnego PZPR (stenogram wykładu).
9. H. Eilstein, Z. Kochański, *O projekcie programu materializmu dialektycznego*, „Myśl Filozoficzna”, R. VI 1956 nr 3 (23), s. 147-165 (oraz *Dyskusja nad programem wykładów z materializmu dialektycznego*, sprawozdanie H. Buczyńskiej,

- „Myśl Filozoficzna”, R. VI 1956 nr 4 (24), s. 212-216 oraz S. Amsterdamski, *Konferencja w sprawie programu materializmu dialektycznego i historycznego*, „Myśl Filozoficzna”, R. VI 1956 nr 4 (24), s. 217-221).
10. *Problem logiki w świetle marksistowskiej teorii poznania*, „Myśl Filozoficzna”, R. VI 1956, cz. I: nr 5 (25), s. 124-149; cz. II: nr 6 (26), s. 116-132.
  11. *O stanie filozofii — krytycznie (Artykuł dyskusyjny)*, „Nowe Drogi”, R. X 1956 nr 2 (80), s. 45-66.
  12. *Problemy dnia dzisiejszego*, „Przegląd Kulturalny”, R. V 1956 nr 29 (203), s. 9.
  13. *Szkic o sensach pojęcia odbicia*, „Myśl Filozoficzna”, R. VII 1957 nr 1 (27), s. 78-107.
  14. „*Rewizjonizm*” — „*Dogmatyzm*”, „Nowa Kultura”, R. VIII 1957, cz. I: nr 17 (370), s. 1-2 i nr 18 (371), s. 2, 7; cz. II: nr 19 (372), s. 2, 4.
  15. *Laplace, Engels i nasi współcześni. Uwagi o determinizmie na tle dyskusji w fizyce*, „Studia Filozoficzne”, R. II 1958, cz. I: nr 1 (4), s. 143-174; cz. II: nr 2 (5), s. 36-50.
  16. *Przyczynki do koncepcji materii jako bytu fizycznego* (fragment pracy *Materialna jedność świata*), „Studia Filozoficzne”, cz. I: R. II 1958 nr 6 (9), s. 121-148; cz. II: R. III 1959, nr 1 (10), s. 100-123.
  17. *O stylu filozofowania Leszka Kołakowskiego tudzież o „młodomarksowskiej” i „engelsowsko-leninowskiej” teorii poznania*, „Studia Filozoficzne”, R. III 1959 nr 6 (15), s. 157-201.
  18. *Szkice z materializmu dialektycznego*, Warszawa 1960 (niepublikowana praca kandydacka), k: 289.
  19. (red.) *Jedność materialna świata*, Warszawa 1961, Książka i Wiedza.
  20. S. Amsterdamski, H. Eilstein, *Pojęcie materii w literaturze marksistowskiej*, [w:] [19], s. 11-41.
  21. *Przyczynki do koncepcji materii jako bytu fizycznego*, [w:] [19], s. 42-204.
  22. *Czas, możliwość*, „Studia Filozoficzne”, R. V 1961 nr 4 (25), s. 27-63.
  23. *Z materiałów konferencji Brytyjskiego Towarzystwa Filozofii Nauki*, „Studia Filozoficzne”, R. VI 1962 nr 1 (28), s. 239-256 (podpisane: H. E.).
  24. *O koncepcjach „prawdy względnej”*, „Studia Filozoficzne”, R. VII 1963 nr 2 (33), s. 149-169.
  25. *Głos w dyskusji Historia i profesja* (Dyskusja nad książką Zofii Stefanowskiej *Historia i profesja*), „Studia Filozoficzne”, R. VIII 1964 nr 1 (36), s. 151-163.

26. *Filozofia nauk przyrodniczych* (Głos w dyskusji *Filozofia polska w dwudziestoleciu*), „Studia Filozoficzne”, R. VIII 1964 nr 3 (38), s. 6-14.
27. *Geometria, ciało, dusza, logika, kultura...* (rec. *Boston Studies in the Philosophy of Science. Proceedings of the Boston Colloquium for the Philosophy of Science 1961-62*), „Studia Filozoficzne”, R. VIII 1964 nr 2 (37), s. 135-157.
28. Głos w dyskusji *Summa Technologiae* (Dyskusja nad książką Stanisława Lema *Summa Technologiae*), „Studia Filozoficzne”, R. IX 1965 nr 2 (41), s. 109-127.
29. *Przewycięzanie dogmatyzmu* (rec. R. Havemann, *Dialektik ohne Dogma*), „Studia Filozoficzne”, R. IX 1965 nr 4 (43), s. 77-109.
30. *Teoria i doświadczenie*, red. H. Eilstein, M. Przełęcki, Warszawa 1966, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
31. *Uwagi do referatu p. Przełęckiego*, [w:] [30], s. 69-71.
32. *Uwagi do referatu p. Giedymina i p. Mejbaua*, [w:] [30], s. 131-144.
33. *Uwagi do referatu p. Krajewskiego*, [w:] [30], s. 246-249.
34. *Hipotezy ontologiczne i orientacje ontologiczne* (fragment pracy *Wokół sporu o determinizm*), [w:] [30], s. 223-242.
35. *Odpowiedź*, [w:] [30], s. 260-264 (odpowiedź na uwagi do [34]).
36. Głos w dyskusji *Marksizm a jednostka ludzka* (Dyskusja nad książką Adama Schaffa *Marksizm a jednostka ludzka*), „Studia Filozoficzne”, R. X 1966 nr 1 (44), s. 16-25.
37. *Demon Laplace'owski i gatunek ludzki* (referat wygłoszony na konferencji *Problematyka epistemologiczna wylaniająca się na gruncie współczesnych nauk empirycznych*, XII 1965), „Studia Filozoficzne”, R. X 1966 nr 4 (47), s. 119-153.
38. *Eine Polnische Rezension zu Havemanns Buch Dialektik ohne Dogma*, „Ost-Probleme”, 1966 nr 4-5, s. 134-147 (przekład [29]).
39. *Powołanie społeczne filozofii* (IV narada redakcji pism filozoficznych i socjologicznych krajów socjalizmu), „Studia Filozoficzne”, R. XI 1967 nr 1 (48), s. 274-280.
40. Głos w dyskusji *Filozofia pozytywistyczna — od Hume'a do Koła Wiedeńskiego* (Dyskusja nad książką L. Kołakowskiego *Filozofia pozytywistyczna — od Hume'a do Koła Wiedeńskiego*), „Studia Filozoficzne”, R. XI 1967 nr 2 (49), s. 54-68.
41. *Niektóre moralne problemy nauki* (referat wygłoszony na konferencji poświęconej moralnym problemom nauki, XI 1966), „Studia Filozoficzne”, R. XI 1967 nr 3 (50), s. 73-106.

42. Głos w dyskusji *Wartości i oceny*, „Studia Filozoficzne”, R. XI 1967 nr 4 (51), s. 56-72.
43. (pod pseud. Nelly Pośpieszalska) *Podróż*, „Nurt”, 1968 nr 7 (39), s. 20-25.
44. (pod pseud. Nelly Pośpieszalska) „*Głos Pana*” czyli *Zwierciadło z Nieba* (rec. Stanisław Lem, *Głos Pana*), „Nurt”, 1969, cz. I: nr 7 (51), s. 34-39; cz. II: nr 8 (52), s. 33-38.
45. (pod pseud. Nelly Pośpieszalska) *Die Stimme des Herrn*, [w:] *Stanislaw Lem. Der dialektische Weise aus Krakow*, red. W. Berthel, Frankfurt a. M. 1976, Insel-Verlag, s. 91-134 (przekład [44]).
- 46. *Jeśli się nie wierzy w Boga... Czytając Kołakowskiego*, Warszawa 1991, Fundacja Aletheia, s: 71.**
47. *Poznanie wyrafinowane a świadomość potoczna*, [w:] *Rozprawy i szkice z filozofii i metodologii nauk*, red. J. Such, E. Pakszys, I. Czerwonogóra, Warszawa—Poznań 1992, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 79-98.
48. *Bohater i przyzwoity człowiek*, [w:] *Historia i wyobrażenia*, red. S. Amsterdamski et al., Warszawa 1992, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 272-278.
49. *Czy potrzebna jest definicja materii? List Heleny Eilstein do Władysława Krajewskiego*, „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria”, R. I 1992 nr 3 (3), s. 71-79.
- 50. *Homo sapiens i wartości. Eseje*, Warszawa 1994, Wydawnictwo Naukowe PWN, s: 234.**
51. *O transjentyzmie*, „Filozofia Nauki”, R. II 1994, cz. I: nr 2 (6), s. 49-67, cz. II: nr 3-4 (7-8), s. 69-91.
52. Głos w dyskusji o filozofii nauki, „Filozofia Nauki”, R. II 1994 nr 3-4 (7-8), s. 191-193.
53. Głos w dyskusji *Iana Hackinga Representing and Intervening*, „Bruliony Filozoficzne”, t. I 1994-95 z. 1, s. 32, 40-41, 42, 57-59, 61, 64 (w numerze sygnałnym t. I 1994 z. 1 s. 24, 32-33, 34, 51-53, 55, 58).
54. *The Virus of Fatalism*, [w:] *Science, Mind and Art*, ed. K. Gavroglu et al., Dordrecht-Boston-London 1995, Kluwer Academic Company (Boston Studies in the Philosophy of Science, vol. 165), s. 71-88.
55. *Sądy opisowe i oceniające*, [w:] *Dziedzictwo logicznego empiryzmu*, red. M. Czarnocka, Warszawa 1995, Wydawnictwo IFiS PAN, s. 73-85.
56. *Comments on Guliano Toraldo di Francia's Paper*, „Foundations of Science”, vol. 1 1995-96, nr 3, s. 417-422.

57. Głos w dyskusji *Barry Barnes i David Bloor*, Mocny program socjologii wiedzy, „Bruliony Filozoficzne” t. I 1995 z. 2, s. 129-131, 131-132, 132-133.
58. *Uwagi ateisty o pojęciu sacrum*, „Bruliony Filozoficzne”, t.1 1995 z. 3, s. 171-199.
59. *Odpowiedź Heleny Eilstein Marianowi Przełęckiemu*, „Bruliony Filozoficzne”, t. I 1995 z. 3, s. 205-208 (odpowiedź na: M. Przełęcki, *Głos w dyskusji nad książką Heleny Eilstein Homo sapiens i wartości*, „Bruliony Filozoficzne”, t. I 1995 z. 3, s. 201-204).
60. Wypowiedzi w dyskusji nad książką *Homo sapiens i wartości*, „Bruliony Filozoficzne”, t.1 1995 z. 3, s. 218-230 (*passim*).
61. *Wypowiedź Heleny Eilstein* (podsumowanie dyskusji [60]), „Bruliony Filozoficzne”, t.1 1995 z. 3, s. 231-236.
62. Głos w dyskusji *Richard Rorty*, Objectivity, Relativism and Truth, Filozofia a zwierciadło natury, Putnam and the Relativist Menace, „Bruliony Filozoficzne”, t.1 1995 z. 4, s. 291-293, 294, 295.
63. Głos w dyskusji *Hilary Putnam*, The Many Faces of Realism, Realism with a Human Face, Sense, Nonsense, and the Senses. An Inquiry into the Powers of the Human Mind, „Bruliony Filozoficzne”, t.1 1995 z. 4, s. 310, 313, 314, 315, 318-319.
64. *Uwagi o godności religijnej i narodowej*, „Bez Dogmatu”, 1995 nr 22, s. 20-21.
65. Głos w dyskusji *Granice nauki*, „Filozofia Nauki”, R. IV 1996 nr 4 (16), s. 91-92, 93-94, 106, 141-143.
66. Głos w dyskusji *Filozoficzne aspekty kary głównej*, „Edukacja Filozoficzna”, 1996 vol. 21, s. 53-54.
67. *Prof. Shimony on „the transient Now”*, „Synthese”, vol. 107 1996 nr 2, s. 223-247.
68. ***Life Contemplative, Life Practical. An Essay on Fatalism*, Amsterdam-Atlanta, GA 1997, Rodopi B. V. (Poznań Studies in the Philosophy of the Sciences and the Humanities, vol. 52), s: 163.**
69. ***Uwagi ateisty o micie Ukrzyżowania*, Poznań 1997, Wydawnictwo Fundacji Humaniora, s: 123.**
70. *Two Remarks (Popperian Forum)*, „Foundations of Science”, vol. 2 1997 nr 2, s. 389-392 (oraz wypowiedzi w dyskusji, s. 392-396).
71. *Solidarność i frazesy*, „Kultura Współczesna”, 1997, cz. I: nr 2 (14), s. 55-70, cz. II: nr 3 (15), s. 5-19.

72. *Grzech ateizmu* (fragment [69]), „Bez Dogmatu”, 1997 nr 33, s. 11-13.
73. *Uwagi o granicach potencji poznawczej podmiotu naturalnego*, [w:] *Podmiot poznania z perspektywy nauki i filozofii*, red. E. Kałuszyńska, Warszawa 1998, Wydawnictwo IFiS PAN, s. 42-73.
74. *Uwagi o sporze realizmu naukowego z instrumentalizmem*, [w:] *Podmiot poznania z perspektywy nauki i filozofii*, red. E. Kałuszyńska, Warszawa 1998, Wydawnictwo IFiS PAN, s. 147-164.
75. Wypowiedź w ankiecie *Chrystus w oczach nie-chrześcijan*, „Znak”, R. L 1998 nr 10 (521), s. 26-29.
76. *Konwersja a szowinizm*, „Gazeta Wyborcza”, 1998 nr 244 (17.10.1998), s. 19 (list do redakcji).
77. *Pseudoscjentyzm i antyscjentyzm*, „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria”, R. VIII 1999 nr 3 (31), s. 5-20.
78. *O kreacjonizmie na tle hipotezy Wielkiego Wybuchu*, „Bez Dogmatu”, 1999, cz. I: nr 40, s. 12-16, cz. II: nr 41, s. 15-16.
79. *Wariacje scjentyistyczne*, „Gazeta Wyborcza”, 1999 nr 283 (4.12.1999), s. 20.
- 80. *Szkice ateistyczne, Koszalin 2000, „Miscellanea” Wydawnictwo Uczelniane Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, s: 304.***
81. *Uwagi o determinizmie*, [w:] *Między przyrodoznawstwem, matematyką a humanistyką*, red. E. Piotrowska, M. Szcześniak, J. Wiśniewski, Poznań 2000, Wydawnictwo Naukowe IF UAM, s. 275-285.
82. *Scjentyzm dawniej a dziś*, „Zagadnienia Naukoznawstwa”, R. XXXVI 2000 nr 2-3 (144-145), s. 235-246 (w spisie treści tytuł: *Scjentyzm dawniej i dziś*).
83. *Księga Hioba* (fragment szkicu *Ofiarowanie Izaaka. Abraham a Hiob z [98]*), „Bez Dogmatu”, 2000, nr 46, s. 20-22.
84. *Bliźni i bliski*, „Znak”, R. LII 2000 nr 3 (538), s. 77-88.
85. *Refleksje na temat „odpowiedzialności”* (wypowiedź w ankiecie *O odpowiedzialności*), „Etyka”, 2001 nr 34, s. 55-64.
86. *Uwagi o samobójstwie i eutanazji*, „Znak”, R. LIII 2001 nr 7 (554), s. 47-60.
87. Głos w dyskusji *Kościół a niewierzący*, „Znak”, R. LIII 2001 nr 12 (559), s. 43-45.
88. *Naród narodu niech nie przeprosza*, „Gazeta Wyborcza”, 2001 nr 71 (24.03.2001), s. 21.

89. (red.) *A Collection of Polish Works on Philosophical Problems of Time and Spacetime*, Dordrecht 2002, Kluwer Academic Publishers (Synthese Library vol. 309).
90. *Against Detensors (Not for Tensors)*, [w:] [89], s. 93-125.
91. *O Dekalogu* (fragment [98]), „Bez Dogmatu”, cz. I: 2002 nr 54, s. 28-32, cz. II: 2003 nr 55, s. 24-27.
92. *Kainowie* (fragment [98]), „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria”, R. XII 2003 nr 2 (46), s. 5-16.
93. *Odtrącenie Saula* (fragment [98]), „Bez Dogmatu”, 2003 nr 58, s. 23-26.
94. *Uwagi o aksjologii scjentyzmu*, [w:] *Idealy nauki i konflikty wartości*, red. E. Chmielecka, J. Jedlicki, A. Rychard, Warszawa 2005, Wydawnictwo IFiS PAN, s. 141-156.
95. *Czytając Koheleta* (fragment [98]), „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria”, R. XIV 2005 nr 1 (53), s. 7-26.
96. *W zgodzie z naturą*, „Gazeta Wyborcza”, 2005 nr 170 (23.07.2005), s. 21.
97. *Obrzydliwość sprawy Kurskiego*, „Gazeta Wyborcza”, 2005 nr 268 (18.11.2005), s. 20 (list do redakcji).
98. ***Biblia w rękę ateisty*, Warszawa 2006, Wydawnictwo IFiS PAN, s: 699.**
99. *Jeszcze o Wierzejskim*, „Gazeta Wyborcza”, 2006 nr 137 (13.06.2006), s. 26 (list do redakcji).
100. *Jeśli się nie wierzy w Boga... Czytając Kołakowskiego*, „Przegląd Filozoficzno-Literacki”, 2007 nr 3-4 (18), s. 55-85 (przedruk z: [50], wybór ze stron: 173-174, 190-216, 223-232; pierwodruk: [46]).
101. *Popperazzi*, „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria”, R. XVI 2007 nr 3 (63), s. 29-51.
102. *Realizm naukowy w wykładzie Stasis Psillosa* (rec. S. Psillos, *Scientific Realism. How Science Tracks Truth*), „Filozofia Nauki”, R. XV 2007 nr 1 (57), s. 121-143.
103. *Uwagi o stosunku scjentyzmu do optymizmu poznawczego*, „Filozofia Nauki”, R. XV 2007 nr 4 (60), s. 5-14.
104. *Pobożne oszustwo*, „Gazeta Wyborcza”, 2007 nr 169 (21.07.2007), s. 26.
105. *Szawel i inni*, „Gazeta Wyborcza”, 2007 nr 281 (01.12.2007), s. 32.
106. *Opus Magnum Michała Hellera*, „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria”, R. XVII 2008 nr 1 (65), s. 19-40.

107. *13 zagadek współczesnej nauki w 10 punktach* (o książce M. Brooksa, *13 Things that Don't Make Sense*), „Przegląd Filozoficzny — Nowa Seria” R. XVIII 2009 nr 1 (69), s. 5-26.
108. *Refleksje na temat „odpowiedzialności”*, „Przegląd Filozoficzno-Literacki”, 2009 nr 4 (25), s. 313-323 (przedruk z: [85] z wprowadzonymi przez autorkę skrótami).
109. (rec.) *Martin Rees, Our Final Century*, „Zagadnienia Naukoznawstwa”, 2010 z. 1 (183), w druku.
110. *Uwagi na marginesie artykułu Ryszarda Wójcickiego o kryteriach racjonalności sporów*, „Filozofia Nauki”, R. XVIII 2010 nr 2 (70), s. 47-55.
111. *Oksfordzka księga tekstów z filozofii nauki* (rec. Richard Dawkins (ed.), *The Oxford Book of Modern Science Writing*), „Filozofia Nauki”, R. XVIII 2010 nr 2 (70), s. 73-83.